

HANKESUUNNITELMA

1. HAKIJA

SAARIJÄRVEN OSAKASKUNTA Tuumalantie 120 43130 Tarvaala, 045-132 1446; jukka.nikkila@pp2.inet.fi;
Y-tunnus: 2307681-7

2. HANKKEEN NIMI:

Järvet käyttöön

3. TAUSTA JA PERUSTELUT

Lähtötilanne

Entiset Tarvaalan -, Rahkolan -, Riekon -, Karhilan-, Harjun-, Mahlun- jakokuntien sekä Harjun kruununmaan vesialueet yhdistettiin Saarijärven osakaskunnaksi 8.10.2009 pidetyssä maanmittaustoimituksessa.

Osakaskunnan hallinto perustuu yhteisaluelakiin ja sen tehtävät on mainittu ko. laissa ja osakaskunnan säännöissä (liite 1). Osakaskunta järjestäytyi 3.12.2009 pidetyssä järjestäytymiskokouksessa.

Nyt kun uusi osakaskunta on syntynyt ja se käsittää vesialuetta yli 3300 ha, siinä on lähes 50 järveä tai lampea, jossa osakaskunnalla on vesialuetta. Suurista Saarijärven järvistä kokonaan alueen ulkopuolelle jäi vain Lannevesi. Osakaskunnan eteläisin piste on Uuraisten, Multian ja Saarijärven rajapisteessä oleva Kivilampi. Pohjoisin piste on Horo-järven eteläkärki, läntisin piste löytyy läheltä Pylkönmäen risteystä Sammalinen ja Lahnanen – järviltä. Idässä osakaskunnalla on vesialuetta Pyhäjärvestä. Osakaskunnan sisällä on merkittävästi vesialuetta Hännilän osakaskunnalla ja Sähkölän koskitilalla. Osakastiloja osakaskunnalla on yli 1800. Pääosa alueesta kuuluu Saarijärven kalastusalueeseen, pieni osa läntisistä vesistä luetaan Pääjärven kalastusalueeseen.

Saarijärven osakaskunnan talous on vakaa. Taseen loppusumma on yli 50 000€ ja viime tilikauden 2010 voitto oli yli 5000€ (liite 2). Muu toiminta on kuvattu liitteessä 3 sekä Internet-sivuillamme:
<http://www.saarijarvenosakaskunta.net/>

Nyt, kun Saarijärven reitin vesien tilaa aiotaan parantaa monen eri tahoin yhteistyönä, on Saarijärven Osakaskunnassa ja sen kumppaneissa herännyt kiinnostus kehittää vesireitin käyttöä myös monin eri tavoin. Tulevaisuutteen on suhtauduttava optimistisesti vaikka vesistön tila ei olekaan vielä aloittanut paranemistaan. Keskeiset kehittämiskohteet ovat vesistön eri osiin pääsyn mahdollistaminen joko kalastamaan tai retkeilemään. Se tarkoittaa tavallisimmin veneenpudotuspaikkojen rakentamista. Toisaalta osakaskunta hallinnoi osin Hännilän osakaskunnan kanssa kolmea koskikohdetta. Puutetta näillä kohteilla on osin kulkuyhteyksistä, osin opastuksista, osin ovat tiestö ja pysäköintiolosuhteet myös heikossa kunnossa. Tätä tuetaan myös yleisölle tarkoitettun Internet-palvelun järjestämisellä Ranta- E Oy:n yritykseen sekä jääpalakoneen hankinnalla vapaa-ajankalastajien käyttöön osaksi yrityksen huoltoaseman palveluja.

Perustelut hankkeelle

Keskeinen tavoite on saada kalastus niin ammattimaisesti kalastettaessa kuin vapaa-ajankalastajienkin kohdalla mahdolliseksi yhä laajemmilla vesistöalueilla. Kun vesistöä käytetään, myös sen tila tulee paremmin seuratuksi.

(Toimintalinja B: Laadukasta elämää ja viihtyisyyttä kotiseudulla)

Kun kulku järville voidaan osoittaa, se aiheuttaa vähemmän häiriötä ranta-asukkaille ja lisää vesistön käyttöä monin eri tavoin. Kun vesistöä on mahdollista käyttää, on myös sen kalastoa silloin mielekästä kehittää. Näin myös lähiseutu hyötyy, alueelle tulee toimintaa kun kalastusmatkailijat löytävät alueen. Onnistuessaan tämä voi lisätä eri palveluiden kysyntää lähikylissä. (Toimintalinja A: Monipuolista pienyrittäjyyttä)

Maaseudun kulttuuriperintöä ja samalla kylän yhteisöllisyyttä parannetaan rakentamalla entiselle Rahkolan kalastuskunnan nuotalle kunnollinen säilytys- ja huoltopaikka turvaamaan myös nuottaamisen jatkuvuuden alueella. Nyt nuottakaluston omistaa Saarijärven osakaskunta. Suunnitelmissa on rakentaa samaan kokonaisuuteen myös Rahkolan kyläläisille uimakopit ja laituri.

Rakennuksesta tulisi pilariperusteinen vesirajasta noin 7,5 metriä maalle päin ulottuva rakennus. Uimakopit rakennetaan erilleen. Leveyttä nuottaveneet vaativat ainakin 3,5 metriä. Seinäkorkeus on 2,4 metriä.

Rakennusmateriaalina on puu, katteena huopa. Uimakopin koko on 3X3 metriä. Riekkonkoskella muutetaan sinne aikaisemmin tuodun, nyt käyttämättä jääneen grillikatoksen käyttötarkoitusta. Siitä tehdään liiteri.

Liite 4 (Rakennussuunnitelma)

Selvitys maksuvalmiudesta

Hanke ajoitetaan vuosille 2012–13. Tällöin osakaskunta pystyy yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa rahoittamaan väliaikaisesti hanketta, varsinkin, jos maksatuksia voidaan tasata tilivuositain.

4. TAVOITTEET JA TULOKSET

Hankkeen tavoitteet ja tulokset

Tavoitteena on saada eri järvien käyttö niin virkistykseen kuin kalastukseen kasvamaan.

Vesireitin käyttö myös matkailussa paranee. Kalastusmatkailun edellytyksiä parannetaan siten, että vähintään yksi matkailuyrittäjä voi toimia jatkossa alueella.

Suurimman hyödyn korjaavat tavalliset virkistyskalastajat mutta myös alueella palveluja tarjoavat yritykset hyötyvät lisääntyneestä kalastusmatkailusta. Hyötyä hankkeen tuloksista on myös palo- ja pelastustoimelle sillä nykyiset vesistönsosat ovat toistaiseksi huonosti myös tämän tahon saavutettavissa.

- Kalastus lisääntyy vuoteen 2014 mennessä kehitettävillä vesistöosuuksilla 10% vuoden 2011 luvusta
- Kalastus lisääntyy kehitettävillä koskialueilla vuoteen 2014 mennessä 10 % vuoden 2011 luvusta

5. TOTEUTUS JA TOIMENPITEET

Panokset eli voimavarat

Hankkeen henkilötyömääräksi arvioidaan 900 tuntia. Siitä hallinto on noin 100 h ja talkootyötä arvioidaan tehtävän noin 655 tuntia. Erilaisia tarvikkeita on hankittava arviolta noin 34500 euron (ALV 0) edestä.

Ostopalveluina ostetaan lähinnä kaivinkone- ja maansiirtotyötä noin 6500 eurolla. Seurantaryhmän kuluja on huomioitu kustannusarviossa noin 250 € (Liite 5)

Hankkeen kirjanpidon hoitaa hakijan kirjanpitäjä JL-Tilipiste Oy osana Saarijärven osakaskunnan tilinpitoa.

Hankkeen hallinnosta vastaa Saarijärven Osakaskunta ja hankkeen toteutuksesta Olli Kauppinen.

Maa-alueiden käytöstä on olemassa liitteen 7 (a ...d) mukaiset kirjatut vuokra tai muut käyttösopimukset sekä Riekkonkosken- että Vihilahden osahankkeisiin edetään poikkeamislupamenettelyn kautta.

Toteutettavat toimenpiteet ja tehtävät:

5.1 Vihilahden veneliuskan ja nuottavenekoppelin teko

Rakennetaan Vihilahteen Ison-Lumperon rantaan veneliuska ja nuottaveneille venekoppeli. Viereen rakennetaan myös Rahkolan kyläyhdistyksen uimakoppi.

Järvelle ei ole vielä missään paikka, josta veneiden siirto veteen tai sieltä pois onnistuisi. Järven rannalla toisaalla on sijoitettuna osakaskunnan nuotta ja nuottaveneet. Nykyinen paikka perustuu suulliseen lupaan ja kalusto on taivasalla peitteiden alla.

V 2010 Osakaskunta teki sopimuksen Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän kanssa Vihilahden alueen käytöstä nyt esitettyyn tarkoitukseen. Sopimus on tehty 15 vuodeksi vuonna 2010. Alueessa on 50 m rantaviivaa. Liite 7 a ja Liite 7 b (uimakoppi)

Tällä osalla hanketta ei ole nyt tiedossa olevia riskejä muutoin kun mitä tulee Saarijärven kaupungin rakennusjärjestykseen, joka rajaa venekoppelin koon nyt suunniteltua pienemmäksi. Tämän suunnitelman toteuttaminen vaatii poikkeamismenettelyn.

Tämä osa kokonaisuudessaan nojaa hankeen tavoitteisiin.

5.2 Iso-Löytänälle veneluiskan rakentaminen

Iso -Löytänä on vedenlaadultaan toistaiseksi yksi parhaimmista osakaskunnan järvistä. Osakaskunnan tavoitteena on kehittää myös tätä pääreitistä hieman syrjässä olevaa vesialuetta. Mm. kuluvana vuonna selvittelimme alueen rapukantaa ja istutamme mahdollisesti järveen lisää myös jokirapua.

Ongelmana täälläkin on puute yleisestä veneenpudotuspaikasta. Rantaosayleiskaavassa on merkitty veneenpudotuspaikalle alue. Sopimus maanomistajan kanssa alueen käytöstä ja lupa veneluiskan rakentamiseen on liitteenä 7c

Tämä osa kokonaisuudessaan nojaa hankeen tavoitteisiin.

5.3 Luotonen-Sammalinen järville yhteinen veneluiska

Saarijärven osakaskunta ja Kukon-Paajalan osakaskunta ovat vuokranneet Metsähallitukselta sen osan Luotonen-Sammalinen järvistä. Edelleen on sovittu, että kummatkin osakaskunnat kelpuuttavat toistensa pyydysmerkit myös toistensa alueille. Eli hallinnollisesti vesialue on kolmella eri toimijalla mutta kalastus ja kalakantojenhoito on sovittu osakaskuntien välillä tapahtuvan ilman rajoja. Kalakantaa on kokeilumielessä kehitetty jo syksyllä 2010 istuttamalla sinne 3000 siikaa.

Ongelmana myös täällä on puute veneenpudotuspaikasta. Täällä riittää esim. kiskorakenne, sillä siirrettävät veneet ovat ensisijaisesti soutuveneitä. Paikan osalta hanke on ELY -keskuksen tieviranomaisen käsittelyssä. Sopimus tiealueen haltijan (ELY- keskus) kanssa alueen käytöstä ja lupa veneluiskan rakentamiseen on liitteenä 7d

5.4 Riekkosken kulun ja pysäköinnin parantaminen

Riekkoski ja sen yläpuolella olevat Muittarinkoski ja Lehtolankoski ovat Saarijärven reitin merkittävimpiä koskia. Joinakin talvinakin tällaiseen kohteisiin saattaa kalastajia ilmaantua. Koskia hallinnoi Saarijärven Osakaskunnan lisäksi yhtä suurella osuudella Hännilän Osakaskunta.

Kosket ja varsinkin Riekkoski tarjoaa mahdollisuuksia lisääntyvälle kalastusmatkailulle. Myös koskimelontaa voi hyvin näillä koskilla harjoittaa.

Rannat ovat osana Natura-verkostoa, osa entistä rantojensuojeluohjelmaa, mikä aiheuttaa tälle osahankkeelle omat rajauksensa.

Tavoitteena tällä kohteella on parantaa koskelle pääsyä. Tie, joka koskelle vie, on ojaton ja vaatii kunnostusta. Tien pituus on 200 metriä. Kunnostus on tehtävä siten, ettei rantapuusto vaurioidu, eikä maastoon jää muutenkaan juuri merkkejä toiminnasta. Tavoitteen saavuttamiseksi tien yläpuolelle kaivetaan salaoja, joka kokoaa Riekkoskentieltä ja pellolta valuvat vedet johtaakseen sen edelleen vesistöön. Tien runko tasataan ja siihen asennetaan kuitukangas ja päällystetään murskeella. Pysäköintipaikkaa, joka toimii myös kääntöpaikkana, kohennetaan myös kaivamalla oja tilojen rajalle. Rakentamalla pisteaita rajataan koskikalastusalue sen yläpuolella olevasta peltoalueesta.

Koskilla on yleensä tapana pitää nuotiota ja tällaisella Natura-kohteella olisi polttopuut tuotava aina alueelle. Se edellyttää aikaisin keväällä tänne pääsyä, sillä muuten rantakoivujen tuohet revitään sytykkeiksi. Tätä estämään myös polttopuuhuoltoa parannetaan siirtämällä nyt käyttämättömänä oleva

grillikatot kodan toiselle puolelle. Tavoitteena on nostaa se irti maasta ja muuttamalla rakenteita siten, että polttopuut pysyvät siinä kuivina. Etuseinään tehdään lisäksi ilmoitustaulu.

Tämä osahanke osana kokonaisuutta parantaa ehkä eniten juuri kalastusmatkailun mahdollisuuksia. Talvikalastuksenkin edellytyksiä tässä kohteessa voidaan kohentaa jos nuo edellä kuvatut puutteet korjataan. Tie voidaan aurata talvisin. Natura-alueen läheisyydestä johtuen toiminta alueella vaatii poikkeamismenettelyä.

Riekonkosken kehittämiseen liittyvät Luvat ovat liitteessä 8

5.5 Kalastuskohteiden opastuksen parantaminen.

Aiemmin ei ole juurikaan kiinnitetty huomiota kalastuskohteiden vaikeaan löytymiseen Saarijärvellä. Nyt Saarijärven osakaskunnan Internet-sivuilla on jo kartat koko alueesta ja lisäksi useimmissa luvanmyyntipisteissä pystytään neuvomaan matkailijaa oikealla tiellä. Tämä mahdollisuus puuttuu kuitenkin nyt kun siirrytään vähitellen mobiilipohjaiseen lupamyyntiin. Hankkeen tavoitteena on myös olla tukemassa nettikahvilan perustamista johonkin luvanmyyntipisteeseen. Näin ainakin liikkeen aukioloaikoina voitaisiin tarkastaa kohteen sijainti.

Saarijärven kaupunki ja ELY -keskus ovat aloittaneet yhdessä suunnitella koko kaupungin alueen palvelukohteiden opastustarvetta. Tämä osa hankkeesta nojaa tähän nyt selvittelyn alla olevaan hankkeeseen.

Kohteille tuleviin ensisijaisesti suomenkielisiin opastustauluihin pyritään saamaan ainakin englanninkieliset ja mahdollisesti myös venäjänkieliset ohjeet paikan palveluista.

Vaikein opastettava kohde on Riekonkoski, sillä sinne mennään monen mutkan ja risteuksen kautta.

Muualla selvittää vain kosken kohdalla oleva kalapaikka-opastusmerkin käytöllä. Jokaiseen opastettavaan paikkaan tulee järjestää myös pysäköinti ja info-taulu kohteen palveluista.

Luvat opastustaulujen sijoittamiseen ovat liitteessä 9.

5.6 Internet-palvelun ja jääpalatarjonnanjärjestäminen vapaa-ajankalastajille

Ranta- E Oy ylläpitää Ranta-Kivi huoltamo vesialueemme rannalla Saarijärvellä. Se on ollut perinteinen luvanmyyntipaikka kalastajille. Myös kalastusmatkailijoiden palvelua halutaan parantaa ja tarjota tietoa Internet-sivujemme kautta kalastajille hankkimalla esimerkiksi polettiperiaatteella toimivan tietokoneen hyvillä yhteyksillä.

Lähinnä kasvavan veto-uistelun tarpeisiin on tavoitteena hankkia jääpalakone, joka sijoitetaan tämän yrityksen tiloihin. Tämän avulla myös matkailija saisi saaliinsa tuoreena perille.

5.7. Hankkeen hallinnointi

Hankkeen hallinnoinnista vastaa Saarijärven osakaskunta. Kirjanpitäjänä toimii osakaskunnan kirjanpitäjä JL tilipiste.

Hankkeen toteutuksesta vastaa Olli Kauppinen, jonka palkkioihin on varattu 1500 €. Ja matkakuluihin vajaa 300 €.

Hankkeen yhteistyökumppaneina ovat.

Hännilän osakaskunta, Tmi Kalatalouspalvelut Piilola ja Ranta-Kivi OY sekä Rahkolan kyläyhdistys Ry Sitoutumisensa hankkeeseen yhteistyökumppanit antavat yrityskohtaisen vakuuden asiasta.

6. AIKATAULU

Hankkeen aikataulu

Aikataulu eri töille määräytyy paljolti vedenkorkeuden mukaisesti. Olisi paras rakentaa aina alimman vedenkorkeuden olosuhteissa. Tämän takia pääosa toimenpiteistä on maaliskuuhun.

7. KUSTANNUSARVIO JA RAHOITUSSUUNNITELMA

Kustannusarvio

Selkeiden rakennuskustannusten osalta on käytetty ns. viitehintoja.

Muuten kustannusarvio on laadittu tukeutuen paikkakunnaalla vallitsevaan palkkatasoon. Kirvesmiehen palkkana on käytetty 15,4€/h ja metsurilla sahakorvauksineen samaa arvoa. Kaivinkoneen taksana on käytetty 50€/h +Alv 23%. Soran ja murskeen hinta on laskettu keskimäärin 15 km kuljetusmatkaan perustuen. Betonin hinta perustuu keskimäärin 3,6 m3 kuormaan ja 25 km:n ajomatkaan. Täytetemaan ajon taksana on käytetty 9 €/m3.

Kustannusarvio on liitteessä 5.

Kilpailutus / hintatason selvitys

Hankkeen arvonlisäveroton kokonansiikevaihto on alle 30 000 euroa ja yksittäiset tilaukset enintään tuhansia euroja, joten katsomme, ettei hankintalain (348/2007) mukaista kilpailutusta tarvita vaan hanke voi käyttää aina kulloisessakin tapauksessa paikallisen hintatason selvittämiseen todennettuja hintatason selvityksiä. Yli 10000 euron kertahankinnat kilpailutetaan vähintään kolmelta paikalliselta yrittäjältä pyydetyin tarjouksin. Hankintapäätös kohdistuu siihen kohteeseen mikä kulloinkin on kokonaistaloudellisesti edullisinta. Esimerkiksi kaivinkoneen kuljetus edestakaisin kohteiden välillä johtaa helposti kohtuuttomiin kustannuksiin.

Kustannusarvion hintataso on pääosin taloon.com verkkokaupan hintoja ilman rahtikustannusta, Kari Mäntylän rakennussuunnitelmassa on kustannustiedot rakentamisen osalta. Opastusmerkkien hintataso on selvitetty turvamerkki.fi -verkkosivustolta.

Rahoitussuunnitelma

- lasketaan rahoitus, eli leader- (EU, valtio), kunta ja yksityisen rahoituksen osuudet. Osuudet ovat erilaiset hanketyypeittäin (tiedot saa Viisarin toimihenkilöiltä)

Yksityisen rahoituksen muodostuminen

Saarijärven ja Hännilän Osakaskunnat pääosin ja osin RantaE Oy vastaavat yksityisen rahoituksen kokoamisesta

Selvitys toteutuksesta, mikäli rahoitus ei toteudu haetussa muodossa

Hakija tekee hankkeen vaatimat työt ja rakenteet pikkuhiljaa omalla tulorahoituksella. Aikataulu venyy sen mukaan miten kalastusmatkailu, nimenomaan koskissa kehittyä.

8. RAPORTOINTI, TIEDOTUS JA ARVIOINTI

Tiedotussuunnitelma

Hankkeen alkamisesta tiedotetaan Osakaskunnan Internet-sivuilla sekä osakaskunnan tiedotuslehdessä Saarijärveläisessä.

Vähintään kerran vuodessa kootaan yhteen tehdyt toimenpiteet ja ne tiedotetaan myös paikkakunnan lehdissä sekä Internetissä.

Lopuksi tehdään kooste hankkeen tärkeimmistä tuloksista ja analysoidaan niitä tässä asiakirjassa oleviin tavoitteisiin.

Saarijärven osakaskunta vastaa hankkeen ulkoisesta tiedottamisesta.

Hankkeen sisäinen tiedottaminen tehdään sähköisesti sähköpostiviestintänä.

Seurantaryhmä

Saarijärven osakaskunnan hoitokunta on kokouksessaan 3.11.2011 valinnut keskuudestaan Jukka Nikkilän, Kalevi Rekosen, Pentti Tuomen ja Saarijärven kalastusalueesta Heikki Tarvaisen hankkeen seurantaryhmän jäseniksi. Lisäksi hankkeen rahoittajan edustaja (Viisari Ry tai Ely -keskus) kuuluu hankkeen seurantaryhmään.

Liitteet:

1. Saarijärven Osakaskunnan säännöt
2. Saarijärven Osakaskunnan Tilinpäätös 2010
3. Osakaskunnan toimintakertomus 2010
4. Rakennussuunnitelma
5. Kustannusarvio
6. Talkootyösuunnitelma
7. Maa-alueiden käyttö ja vuokrasopimukset
 - 7a Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (Venevalkama, poikkeamislupa)
 - 7b Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (Uimakopin alue)
 - 7c Iso- Löytänän venepaikka
 - 7d Siltasalmen veneenpudotuspaikka
8. Luvat kokien Riekonkosken rakentamista (Saarijärven kaupunki, Jorma Kauppinen, poikkeamislupa)
9. Ely -keskuksen luvat opastuslaulujen sijoittamiseen (5 kpl).
10. Rakennuslupa
11. Muut luvat ja hankkeen vaatimat selvitykset.
12. Selvitykset Osakaskunnan päätöksistä ja nimenkirjoitusoikeus